מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו דיפ-פייק וכיצד הוא נוצר
- לזהות סימנים חשודים בתמונה, סרטון או הקלטה
- לדעת מה לעשות כשנתקלים בחשד לדיפ-פייק

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – סרטון, תמונה או קול שנוצרו או שונו בבינה מלאכותית כך שנראה אמיתי
2. ב – כי היום אפשר ליצור תמונה מזויפת שנראית אמיתית בכמה שניות
3. ב – מי פרסם, איפה עוד דווח ומה הסיפור המלא
4. ב – סרטון מקומם שמגיע מחשבון חדש

חלק ב' – סימנים לזיהוי

1 – ה (תנועות הפה לא מתאימות למילים)
2 – ג (מצמוץ מוזר או מבט קפוא)
3 – א (אצבעות מיותרות או ידיים מעוותות)
4 – ו (כיתובים מטושטשים עם אותיות לא הגיוניות)
5 – ב (הצל נופל לכיוון לא הגיוני)
6 – ד (קול שטוח ורובוטי בלי נשימות)

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – דיפ-פייק יכול להיות תמונה, סרטון או הקלטת קול
2. נכון – כך נכתב בדף במפורש
3. לא נכון – יש לעצור ולבדוק לפני שיתוף, לא לשתף מיד
4. נכון – כך נכתב בדף כדרך לבדיקה
5. לא נכון – צריך לדווח לפלטפורמה ולספר למבוגר

חלק ד' – השלמת משפטים

1. בינה
2. קפוא
3. כיוון
4. רובוטי
5. משתפים

חלק ה' – מה עושים כשיש חשד?

1. לא משתפים את התוכן, גם לא בשביל צחוק
2. מחפשים את המקור המקורי באתרי חדשות מוכרים
3. מבצעים חיפוש תמונה הפוך כדי לבדוק מקור
4. אם זה פוגע במישהו, מדווחים לפלטפורמה ומספרים למבוגר

חלק ו' – חשיבה והבעה

1. ציפייה לציון: עצירה ואי שיתוף, בדיקת מקור ואתרי חדשות, חיפוש תמונה הפוך, בדיקת סימנים חזותיים כמו עיניים וידיים
2. יש להזכיר שהטכנולוגיה משתפרת והסימנים נעלמים, לכן חשוב לבדוק מקור ואמינות הפרסום

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה בסיסית: תוכן שנוצר בבינה מלאכותית ונראה אמיתי
- כל שניים מהסימנים: עיניים, ידיים, טקסט, אור וצל, קול, שפתיים
- לא לשתף, לבדוק מקור וחיפוש הפוך, לדווח אם פוגע במישהו

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג דוגמאות תמונות (לא אמיתיות מהרשת) ולבקש מהתלמידים לאתר סימנים חשודים
- מומלץ לדון בכיתה במקרה דמיוני של סרטון מקומם ולתרגל יחד את סדר הפעולות הנכון

דף תרגול: דיפ-פייק ותמונות מזויפות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעזרת בינה מלאכותית אפשר היום ליצור תוך שניות תמונות וסרטונים שנראים אמיתיים לגמרי, אבל הם מזויפים. בדף הזה נלמד לזהות סימנים חשודים ולדעת איך לבדוק את האמת.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו דיפ-פייק?

א) צילום אמיתי שלא עבר עריכה

ב) סרטון, תמונה או קול שנוצרו או שונו בבינה מלאכותית כך שנראה אמיתי

ג) סרטון ישן מהארכיון

ד) תמונה שצולמה במצלמה רגילה

2. למה הביטוי 'ראיתי במו עיניי' כבר לא מספיק?

א) כי אנשים שוכחים מהר

ב) כי היום אפשר ליצור תמונה מזויפת שנראית אמיתית בכמה שניות

ג) כי אין יותר מצלמות

ד) כי אנשים לא רואים טוב

3. מה הבדיקה החזקה ביותר לפי הדף, חזקה יותר מבדיקה בעין?

א) בדיקת צבע התמונה

ב) מי פרסם, איפה עוד דווח ומה הסיפור המלא

ג) גודל הקובץ

ד) כמות הצפיות בסרטון

4. מה כדאי לחשוד בו במיוחד לפי הדף?

א) סרטון רגוע מחשבון ותיק ומוכר

ב) סרטון מקומם שמגיע מחשבון חדש

ג) תמונה ישנה מהעיתון

ד) סרטון עם הרבה לייקים

2 חלק ב' – סימנים לזיהוי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שפתיים וקול	___	**א.** אצבעות מיותרות או ידיים מעוותות
2. עיניים ומצמוץ	___	**ב.** הצל נופל לכיוון לא הגיוני
3. ידיים ואצבעות	___	**ג.** מצמוץ מוזר או מבט קפוא
4. טקסט ברקע	___	**ד.** קול שטוח ורובוטי בלי נשימות
5. אור וצל	___	**ה.** תנועות הפה לא מתאימות למילים
6. קול	___	**ו.** כיתובים מטושטשים עם אותיות לא הגיוניות

3 חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דיפ-פייק הוא תמיד תמונה בלבד, לא יכול להיות סרטון או קול.	☐	☐
2	הסימנים החזותיים לזיהוי דיפ-פייק הולכים ונעלמים ככל שהטכנולוגיה משתפרת.	☐	☐
3	אם סרטון מקומם מאוד, כדאי לשתף אותו מיד כדי להזהיר אחרים.	☐	☐
4	חיפוש תמונה הפוך יכול לעזור לבדוק מקור של תמונה.	☐	☐
5	אם דיפ-פייק פוגע במישהו, אין צורך לדווח על כך.	☐	☐

4 חלק ד' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. דיפ-פייק נוצר בעזרת _____ מלאכותית.

2. סימן חשוד בעיניים הוא מצמוץ מוזר או מבט _____ .

3. כדאי לשים לב אם הצל נופל ל _____ לא הגיוני.

4. קול מזויף עלול להישמע שטוח ו _____ , בלי נשימות.

5. כשיש חשד לדיפ-פייק, הדבר הראשון שלא עושים הוא _____ אותו.

5 חלק ה' – מה עושים כשיש חשד?

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מבצעים חיפוש תמונה הפוך כדי לבדוק מקור
☐	לא משתפים את התוכן, גם לא בשביל צחוק
☐	אם זה פוגע במישהו, מדווחים לפלטפורמה ומספרים למבוגר
☐	מחפשים את המקור המקורי באתרי חדשות מוכרים

6 חלק ו' – חשיבה והבעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. קיבלתם הודעה עם תמונה מזעזעת של אדם מוכר שעושה משהו מוזר. כתבו שלושה צעדים שתעשו לפני שתחליטו אם להאמין או לשתף.

2. הסבירו במילים שלכם למה לא מספיק להסתכל רק על הסימנים החזותיים כדי לזהות דיפ-פייק.

כרטיס יציאה

מהו דיפ-פייק, במילה אחת או שתיים?

כתבו שני סימנים שיכולים להעיד על דיפ-פייק

מה עושים כשנתקלים בחשד לדיפ-פייק, לפני שמשתפים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀